

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “DIRECCIÓ DE LES OBRES DE L'ESTACIÓ REGENERADORA D'AIGUA A L'ESTACIÓ DEPURADORA D'AIGÜES RESIDUALS DE VALLS AL TM DE VALLS – COFINANÇAT PEL FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER) DE LA UE, FEDER CATALUNYA 2021 – 2027. Clau CTN2600140”

Antecedents

El Departament de Contractació de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars del contracte especificat a l'encapçalament (PCAP), d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte que té per objecte l'indicat a l'apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la direcció de les obres per a l'execució del *Projecte constructiu de l'Estació Regeneradora d'Aigua a la depuradora de Valls, clau: LAB.00729/01.P*. L'actuació està recollida a la planificació vigent, concretament, al *Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2022-2027*, aprovat per Acord GOV/108/2023, de 16 de maig, amb el codi B4.033 “ERA a Valls per a usos agrícoles i xarxa de distribució”. S'indica que el pressupost consignat a la planificació és orientatiu i que és el projecte constructiu el que defineix el cost. Aquest informe jurídic no es pronuncia sobre qüestions econòmiques sense perjudici que l'OCEF en el seu informe de fiscalització consideri adient fer un pronunciament al respecte.

El Codi CPV amb el que s'identifica l'activitat econòmica objecte del contracte és el 71247000-1 – Supervisió de treball de construcció, que constitueix una prestació de caràcter intel·lectual en els termes que estableix a disposició addicional 41ena de la LCSP. La contractació s'encabeix en la definició que dona l'article 17 de la LCSP de la tipologia contractual de serveis. El contracte esdevé necessari donat que el promotor de les obres ha de designar un director facultatiu qui exercirà les funcions de responsable del contracte de les obres tal i com es desprèn de l'article 62 de la LCSP, i, de l'article 43 de la Llei 3/2007, de 4 de juliol, de l'obra pública, apartat segon, segons el qual “Correspon a la direcció de l'obra d'exercir les funcions que li confereix la legislació aplicable i, si es contracten

professionals externs, a més, també els corresponen les funcions establertes pel contracte i, si escau, pels plecs de clàusules administratives particulars o el document equivalent i pels plecs de prescripcions tècniques particulars”, i, apartat tercer, segons el qual “La direcció de l’obra ha de comptar amb els recursos humans i materials necessaris per a exercir les funcions que li corresponen de direcció, comprovació, vigilància i control de l’execució correcta de l’obra en condicions satisfactòries de seguretat, eficiència i qualitat”. És per tant el Plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP) que regeix en aquesta contractació el que preveu les funcions d’aquesta figura.

D’acord amb l’article 116 de la LCSP s’argumenta la insuficiència de mitjans interns en l’elevat volum, especialització i complexitat de les d’obres que executa l’ACA, i en la funció del personal de l’Àrea d’Execució d’Actuacions de seguiment tècnic i administratiu de les obres.

També es justifica que no es pot dividir en lots l’objecte del contracte, d’acord amb el que preveu l’article 99.3 b) de la LCSP, per raó de la intel·lectualitat de les tasques i la necessitat de coordinació tècnica d’una obra completa i d’un únic responsable que assumeixi la responsabilitat dels treballs.

En aquesta licitació no és d’aplicació la disposició addicional segona del Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s’aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l’Estatut d’Empresa Pública Catalana, modificada pel Decret llei 3/2025, de 4 de març, pel qual s’adopten mesures urgents en matèria de contractació públic, pel fet que l’import de les obres que resulta del projecte constructiu no supera els 15M d’euros.

De conformitat amb l’article 9.3 del Text refós de la legislació en matèria d’aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d’aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l’ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

El contracte té un valor estimat de 211.491,14 €, per tant en aplicació de l’article 22.1.b) de la LCSP no està subjecte a regulació harmonitzada, per la qual cosa caldria revisar les clàusules del PCAP, considerant que el quadre de característiques parteix de la base que el contracte sí que es troba subjecte a regulació harmonitzada.

L’objecte del contracte està cofinançat amb el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027.

Procediment d’adjudicació i tramitació de l’expedient

L’adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d’adjudicació obert previst als articles 156, 157 i 158 de la LCSP.

El procediment de licitació i d’adjudicació es realitza mitjançant l’Eina de Sobre Digital,

D’acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en deriven per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya. Així mateix, d’acord amb la disposició addicional setzena de la LCSP comporta l’obligació per a les empreses licitadores d’estar

inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic.

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, a la Guia actualitzada de redacció de plecs de clàusules administratives particulars de la Junta Consultiva de Contractació Pública i al Manual de comunicació del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027 elaborat per la Direcció General de Fons Europeus i Ajuts d'Estat del Departament d'Economia i Finances. Concretament, seguint les previsions d'aquest últim document, s'inclou la referència a la participació de la Unió Europea i al programa específic del FEDER, l'emblema del període i la clàusula en què consten les obligacions de l'adjudicatari pel que fa a les normes de visibilitat, transparència i comunicació (clàusula 29.j)). S'indica que el cofinançament FEDER és d'un màxim del 40% de la despesa elegible (segons Programa FEDER Catalunya 2021 – 2027).

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. El valor estimat del contracte és de 211.491,14 € (més IVA), incorpora l'import de licitació 181.361,07 € (més IVA) i un increment màxim del 20% de la fase 2 i 3 del contracte (per increment del termini d'execució de les obres o de la fase de proves de 9 mesos). El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 219.446,89 €. En la determinació de l'import de licitació es tenen en compte el preu, termini i dedicacions establertes en el PPTP d'acord amb l'article 309 de la LCSP. A més, es justifica que en l'establiment dels costos de personal que han servit de base pels càlculs de l'import de licitació, s'ha garantit que disposin d'uns sous bruts superiors als mínims fixats al conveni col·lectiu d'aplicació. Tanmateix, no hi ha cap previsió de com comprovar que efectivament serà d'aplicació aquesta garantia relativa a què el personal disposi d'un sou brut superior al mínim per conveni, la qual cosa per tant en dificulta el seguiment i la seva materialització real. Es recorda que l'article 100.2 de la LCSP determina que en el pressupost base de licitació es tenen en compte els costos salarials estimats a partir del conveni laboral de referència.

La justificació dels càlculs es recull al PPTP. Respecte els càlculs efectuats per obtenir els imports fixats en el PCAP, així com la seva justificació s'estarà a allò que observi l'OCEF en el informe de fiscalització corresponent.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026 - 2030), la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026-2030), la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'incorpora a l'expedient l'autorització de 16 d'abril de 2026 del director de la despesa pluriennal del contracte, citant-se l'acord del consell d'administració que li ha delegat la facultat. Recentment, la Direcció General de Pressupostos i la Intervenció General han emès conjuntament la Instrucció 2/2026, de 26 de març de 2026, sobre la tramitació i

gestió dels expedients de compromisos de despesa amb càrrec a pressupostos d'exercicis futurs. L'apartat 8.8 d'aquesta instrucció preveu que "Els compromisos amb càrrec a exercicis futurs de la resta d'entitats del sector públic han de ser autoritzats pels òrgans de govern respectius. Aquesta competència s'ha d'entendre indelegable". Respecte el compliment de la instrucció, la normativa pressupostària vigent respecte l'adquisició de compromisos pluriennals i l'adequació del crèdit consignat s'estarà al que pugui informar l'OCEF en el seu informe.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini total de durada del contracte de 50 mesos que resulta de la suma dels terminis parcials previstos per a cadascuna de les fases del contracte. S'identifiquen les 4 fases del contracte (treballs previs, treballs durant l'execució de les obres, treballs finals, i, treballs durant el període de garantia de l'obra i liquidació del contracte d'obra) i s'assigna a cadascuna d'elles un termini (1, 10, 3 i 36 mesos, respectivament). Respecte aquesta última fase s'indica que incorpora una possible extensió de la garantia de 2 anys addicionals que podria oferir l'adjudicatari del contracte de les obres i que, per tant, s'ajustarà al que resulti de l'oferta.

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena es presenten tres sobres vist que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

Es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b) de la LCSP. I el PCAP tampoc determina la classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents.

En relació amb la solvència econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a) de la LCSP, es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de 317.236,71 €. Aquesta solvència és proporcional amb l'objecte del contracte atès que l'import exigít no supera l'import d'1,5 del valor estimat del contracte, màxim permès per la llei. Pel que respecta a la solvència tècnica o professional, segons l'article 90.1.a) de la LCSP, es demana una relació dels principals treballs, de naturalesa igual o similar a l'objecte del contracte, realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys i s'indica expressament que han de ser en l'àmbit de l'objecte del contracte *obres d'enginyeria hidràulica*. A més, en la relació s'haurà d'indicar l'import, les dates i el destinatari, i, l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat haurà de ser igual o superior a 30.468,65 €.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditar la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres principals de l'equip tècnic descrit al PPTP i proposat a l'oferta, compromís que s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 1. En aquest compromís no es podran incloure els noms de les persones de l'equip, ni tampoc cap altre dada identificativa, advertint-se de l'exclusió del licitador de la licitació en cas d'incompliment. L'equip tècnic al qual es refereix el compromís d'adscripció es conforma pel director de les obres, el vigilant d'obra, el tècnic d'equips, instal·lacions elèctriques i automatització i control i el BIM Manager.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. La mesa de contractació remetrà a l'òrgan de contractació la proposta d'adjudicació basada en l'aplicació d'aquests criteris d'adjudicació. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica (i així es fa constar expressament en el PCAP) la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública. La mesa de contractació remetrà a l'òrgan de contractació la proposta d'adjudicació basada en l'aplicació d'aquests criteris d'adjudicació. Es preveu la tramitació de l'article 150 de la LCSP en cas que abans de l'adjudicació es detectin pràctiques col·lusòries consistent en trametre els indicis a l'ACCO per a que emeti un informe, quedant el procediment de licitació suspès fins a la resolució d'aquest incident.

Pel que respecta a la valoració de les ofertes, la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100, superant-se així el percentatge mínim exigít per a llei (51%) per als contractes amb prestacions de caràcter intel·lectual. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (memòria tècnica descriptiva i anàlisi del projecte; i sistemes per al seguiment, control i gestió) amb una puntuació màxima de 31 punts, i, per l'altra, en criteris de qualitat automàtics segons l'annex 2a i 2b (participació del director de les obres, classificació ambiental del vehicle, funcions de les dones dins l'equip o titulat júnior dins l'equip, seguiment d'obra amb DRON) fins a un màxim de 49 punts. Cal revisar els criteris automàtics en la mesura en què s'agrupa en un mateix criteri "funcions de les dones o titulat júnior dins l'equip principal". La finalitat i justificació de la funció de les dones dins l'equip principal obeeix a objectius de paritat de gènere mentre que l'aportació del titulat júnior es justifica per la necessitat de disposar coneixements i metodologies més recents desenvolupades en l'àmbit universitari. No poden conformar doncs el mateix criteri automàtic de valoració de la qualitat de l'oferta. Es justifica la relació dels criteris d'adjudicació amb l'objecte del contracte. D'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes mediambientals i aspectes socials d'acord amb l'article 145 de la LCSP.

La valoració econòmica de les ofertes s'efectua en aplicació de la fórmula amb una puntuació màxima de 20 punts. Els licitadors tan sols faran una oferta sobre el preu màxim de licitació i s'aplicarà la baixa que resulti de l'adjudicació per igual a totes les fases del contracte. Respecte l'adequació d'aquesta fórmula s'estarà al que disposi l'OCEF en l'informe corresponent.

L'oferta econòmica s'ha d'ajustar al model de l'annex 3, la presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 2a, mentre que la sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors respecte l'import ofert. S'observa que aquest apartat estableix criteris referits únicament al preu, tot i que en l'oferta es valoren altres criteris no econòmics. Es recorda que, d'acord amb l'article 149.2.b de la LCSP, cal identificar les ofertes que es trobin incurses en presumpció d'anormalitat, dient els plecs contemplar paràmetres objectius que

tinguin en consideració l'oferta en el seu conjunt (criteris econòmics i tècnics). És per això que es recomana acudir a la Guia de models per a la detecció de les ofertes anormalment baixes de la Direcció General de Contractació Pública (elaborada el desembre de 2025) per poder implementar el contingut de l'article mencionat de forma correcta, tot sens perjudici del criteri de l'OCEF.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que ha de presentar l'oferta millor valorada abans de l'adjudicació. Després de l'adjudicació, l'adjudicatari ha de presentar l'assegurança de responsabilitat civil i el visat del director/a d'obra.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 106.1 de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació. La garantia definitiva respon dels possibles defectes dels treballs executats que sorgeixin durant el termini de garantia que es determini en el PCAP. Tanmateix en aquest contracte no se n'ha establert i s'ha justificat l'excepcionalitat, de conformitat amb l'article 210 de la LCSP, per la naturalesa del propi contracte que permet el control de l'adequació de la prestació en els termes pactats durant l'execució.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat M del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social, com és l'obligació de disposar d'un pla d'igualtat per a les empreses a partir de 50 treballadors o mesures alternatives per a les empreses que no hi estan obligades, així com, l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena, la relativa a l'aplicació de la metodologia BIM durant l'execució dels treballs que d'acord amb l'Acord de Govern de 4 d'abril de 2023 és obligatòria en contractes, com l'actual, vinculats a obres amb un import superior als 2ME, així com les obligacions respecte com procedir a la subcontractació d'acord amb la clàusula trenta-cinquena.

L'apartat N del quadre de característiques i la clàusula trenta-unena preveuen la possibilitat de recollir a la liquidació, en una quantia no superior al 10% del preu del contracte inicial, les variacions que es produeixin durant l'execució del contracte en les unitats d'execució previstes sense necessitat de tramitar una modificació de contracte d'acord amb l'article 309 de la LCSP. De conformitat amb l'article 203 i 204 de la LCSP, aquest apartat del PCAP regula, com a causa específica de modificació del contracte, la necessitat d'ampliar el termini de la fase 2 i/o 3 del contracte quan l'import de la modificació no superi el 20% de l'import d'adjudicació d'aquestes fases i que aquest import sigui superior al que es pot recollir a la liquidació d'acord amb l'article 309 de la LCSP. Es tramitarà una ampliació del termini d'aquest contracte juntament amb el d'obres en el supòsit que calgui ampliar aquestes fases, sense necessitat de modificar el contracte, per tal de mantenir la mateixa vigència en els terminis d'execució. Es recomana revisar aquesta regulació i preveure que aquesta causa de modificació prevista s'aplicarà quan calgui ampliar el termini d'execució del contracte per ajustar-lo a la durada de les obres (sense considerar els terminis parcials de les fases) i que la quantificació econòmica de la modificació s'efectuarà atenent al pes específic de la dedicació del personal segons la fase que es tracti.

No es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers pel caràcter intel·lectual de l'objecte del contracte. Això no obstant, l'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-quatrena permeten la subcontractació llevat de les tasques considerades crítiques com són les assignades al director/a de les obres donada la

responsabilitat que té aquesta figura durant l'execució del contracte. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus (apartat Q del quadre de característiques).

S'identifica en l'apartat U del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena.

L'apartat W del quadre de característiques es remet a l'instrument de finançament pel que fa als mecanismes que s'empraran per vetllar pel compliment dels objectius, indicadors i resultats de l'actuació.

L'annex 8 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

La clàusula vint-i-dosena es refereix a les penalitats per demora en l'execució i per incompliment parcial o compliment defectuós, i, preveu el procediment per a la seva aplicació. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat). El detall de les penalitats es troba a l'Annex 9. troba a l'annex 10. S'estableixen unes penalitats reforçades per demora i se'n justifica la seva previsió en base a la planificació hidrològica que empara l'actuació. També es detallen les penalitats per canvi dels membres de l'equip tècnic compromesos a adscriure en l'execució (sempre mantenint les característiques ofertes) quan no es notifiqui dins del termini previst, així com les previstes per a l'incompliment de les condicions d'especial execució.

S'observa que es preveu una penalitat "en cas de no aplicar la metodologia BIM a l'execució dels treballs: penalitat del 5% del preu del contracte, IVA exclòs". Al respecte, cal assenyalar que l'aplicació de la metodologia BIM es troba prevista com una condició especial d'execució i s'indica que la seva implementació és obligatòria atès que l'import estimat del contracte d'obra és superior a 2.000.000,00 € (sense IVA), d'acord amb l'Acord GOV/81/2023, de 4 d'abril. Es recomana valorar i definir amb precisió si l'incompliment de la metodologia BIM definit en aquesta penalitat es tracta d'un incompliment defectuós o bé d'un incompliment parcial de la prestació, als efectes de l'establert a l'article 192.2 de la LCSP.

El PCAP recull expressament l'exigibilitat de danys i perjudicis per als casos d'incompliment de l'adjudicatari quan no s'hagi previst una penalitat o en cas que sigui insuficient, possibilitat prevista a l'article 194 de la LCSP. El PCAP, en l'annex 11 qualifica com a obligació essencial (als efectes de resolució de contracte de l'article 211.1.f) de la LCSP) el compromís d'adscripció permanent de l'equip amb el mateix perfil i gènere oferts.

En atenció a la quantia del contracte es preveu el recurs especial en matèria de contractació que regula l'article 44 de la LCSP contra els actes esmentats a la clàusula quarantena. Aquest recurs és potestatiu, gratuït i previ o alternatiu a la interposició del recurs contenciós administratiu. Respecte els actes que no són susceptibles de recurs especial es preveu el règim ordinari de recursos.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de

controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte de serveis sotmès a informe amb l'esmena dels defectes observats abans de continuar amb la seva tramitació.

